

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

Α'

Πρὶν ἢ φθάσῃ τις εἰς Μελοδούνον ἢ ὕγρα τοῦ Σηκουάνα ὁδὸς ἐκτείνεται συσφιγγομένη μεταξὺ δύο λόφων. Ὁ μὲν, πρὸς μεσημβρίαν, ἀμπελόφυτος, γελόεις, χλοερὸς, ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαίνόμενος, ἀντανάκῃ εἰς τὰ κατοπτρίζοντα ἀργυροειδῆ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ τὰς λευκὰς οἰκίας τῶν χωρίων του. Ὁ δέ, πρὸς βορρᾶν, κεκαλυμμένος ὑπὸ τῶν πρώτων λοχμῶν τοῦ δάσους τοῦ Φονταίνεβλώ, εἶναι ἀπότομος, ψυχρὸς καὶ πως μελαγχολίαν ἀποπνέων. Λιθινὴ γέφυρα ζευγνύει τὸν ποταμὸν καὶ συνάπτει τὴν ὑπ' αὐτοῦ τεμνομένην ὁδὸν τὴν ἀγούσαν ἀπὸ Μελοδούνου εἰς Bois-le-Roi.

Διασχίζουσα τὸ δάσος, ἡ ὁδὸς αὕτη, ἀνέρχεται εὐθὺς πρὸς τι φυλακτεῖον, οὗ ἡ ἐξ ἐρυθρῶν κεράμων στέγη ἀπαυγάζει θυμῶν ἐν τῇ σκοτεινῇ χλὴν τῶν μεγάλων δένδρων, διερχομένη κατὰ μῆκος τοῦ χωρίζοντος τὸν πύργον τῶν Καναλέλ τάφρου.

Ἐν τῷ δάσει κείμενος ὁ πύργος οὗτος, χωρίζεται ἀπὸ τῶν λοχμῶν διὰ βαθέων καὶ εὐρέων τάφρων. Ἄμα τῇ ἐκφύσει τῶν βλαστῶν, αἱ δορκάδες, οἶονε μαινόμεναι, σκιρτῶσιν ἐν ἀγαλλιάσει εἰς τὰς πόας καὶ τοὺς ἀνθῶνας τοῦ ἀπεράντου κήπου τοῦ πύργου, οὗτινος, τὴν νύκτα, τρώγουσιν ἡδυπαθῶς τὰ ρόδα.

Οἰκοδομηθεὶς ἐπὶ Φραγκίσκου Α' ὑπὸ τοῦ κόμητος Καναλέλ, ὅστις ἦτο ὁ εὐνοούμενος τοῦ βασιλέως, καὶ συνεμερίζετο μετ' αὐτοῦ, ἂν πιστεύσῃ τις τὰ σκανδαλώδη χρονικά, τῆς εὐνοίας τῆς ὥραιας κομήσεως Σατωβριάν, ὁ πύργος οὗτος εἶναι θαυμάσιον πρότυπον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Ἀναγεννήσεως.

Εἰσέρχεται τις εἰς τὴν αὐλὴν τῆς τιμῆς διὰ θύρας κλασικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἀνωθι τῆς ὁποίας εἶναι γεγλυμμένη ἐπὶ λίθου ἔλαφος θνήσκουσα, διωκομένη ὑπὸ ἵπποτου καὶ τῶν κυνῶν του. Τὸ καλλιτέχνημα τοῦτο, ὀφειλόμενον εἰς τὴν σμίλην τοῦ Ζερμαίν Πιλόν, κατέστησε γνωστὸν τὸν θαυμάσιον Ἑρμογλύφον, μόλις τότε εἰσοσιτε-
 τρέτη, καὶ ἀνέφξεν αὐτῷ τὸ καλλιτεχνικὸν στάδιον.

Ἐκατέρωθεν τῆς αὐλῆς τῆς τιμῆς ὑψοῦνται ξενῶνες, ἐν οἷς δύναται νὰ διαμείνῃ ἕν σύνταγμα.

Ἐν τῷ μέσῳ παμμεγέθους λεκάνης πλέει τὸ ἄρμα τῆς Ἀμφιτρίτης, ἐλκόμενον ὑπὸ τεσσάρων τριτόνων, ἀπὸ τῶν μυκτῆρων τῶν ὁποίων ἐκρίπτεται τὸ ὕδωρ.

Ὁραία προθυραία λιθινὴ κλίμαξ, δις ἐλισσομένη, ἀγείρει εἰς τὸν μαρμαρόστρωτον προθάλαμον, ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ ὁποίου θεῶνται γεγραμμένα τὰ σήματα ὧλων τῶν οἰκῶν τῶν συναψάντων συγγένειαν μετὰ τῆς οἰκογενείας Καναλέλ.

Εὐρεῖα κλίμαξ ἐκ χυτοῦ σιδήρου ἀγείρει εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον.

Ἡ τοῦ πύργου ἐπιπλωσις εἶναι ἀνεκτίμητος.

Διατηρηθεὶς ἐπιμελέστατα καὶ ἐπισκευασθεὶς ὑπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ ὀνόματος μετὰ κλαισθησίας ἰδίας εἰς μεγάλους δεσπότας, διατιθέντας μυθώδη περιουσίαν πρὸς τοῦτο, περιλαμβάνει ἔργα τεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς ἀμίμητα, καὶ τὸν θαυμασμὸν ἔτι καὶ νῦν ἐφέλκοντα, παροψίδας ἀγορασθείσας παρὰ τοῦ Βερνάρδου Παλισύ, τεχνήματα χρυσοχοικὰ φέροντα τὸ μονογράφημα τοῦ Κελλίνου κτλ.

Τὸ ἐστιατόριον τοιχοκόσμητον ὑπὸ ξύλου γεγλυμμένου δρυὸς, ἐγκλείει ἐν τῇ ὀροφῇ αὐτοῦ ἀριστούργημα ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Πριματίς παριστῶν ἐν παμμεγέθει χρυσῷ ἀναγλύφῳ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Εὐρώπης. Ἡ ὥραία αὕτη κήθεται ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ λευκοῦ ταύρου, οὗτινος τὰ κέρατα περιστέφονται ἀνθεσιν. Αἱ ἐταῖραι αὐτῆς, διὰ τῆς χειρὸς κρατούμεναι, ὀρχοῦνται περὶ αὐτήν· ἡ θάλασσα ἐκτείνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα κατακύανος, προσφέρουσα τῷ θεῷ ἀρπαγὴν τὰ εὐρέα νῶτά της.

Ἐν τινὶ γωνίᾳ τοῦ ἐστιατορίου ὑπάρχει ξυλινὴ καθέδρα περιττῶς εἰργασμένη καὶ φέρουσα τὰ ἐμβόσημα τῆς Γαλλίας. Ἄλλ' ἐπίχρυσος ξύλινος φραγμός, τεθειμένος μεταξὺ τῶν βραχιόνων, ἀγγέλλει ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ καθήσῃ ἐκεῖ, τοῦτο δέ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς Φραγκίσκος ὁ Α' ἐκάθησεν ἐπ' αὐτῆς, ὅπως ἀναπαυθῇ ἐκ μακροῦ κυνηγίου.

Ἐκτοτε οὐδενὶ τοῦτο ἐπετρέπη.

Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον, ἐν αὐτῷ τῷ σῶματι τοῦ κτιρίου ἐκτείνονται αἱ αἵθουσαι τῆς ὑποδοχῆς, παμμεγέθεις, ἐπίσημοι καὶ ψυχραί, ὡς αἱ τῶν μουσείων καὶ ἐν αἷς εἰσέρχονται μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν μεγάλων ἑορτῶν.

Οἱ Καναλέλ, μιμούμενοι τὰς πολυτελεῖς φαντασίας τῶν κυρίων των, προσέθηκον ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΕ' εἰς τὸν πύργον, λαμπρὰν οἰκοδομήν, ὁμοίαν κατὰ τὴν καλαισθησίαν τῇ τοῦ Τριανὸν τῶν Βερσαλλίων. Καὶ ἦτο εὐεργέτημα τὸ προσάρτημα τοῦτο, μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν, διὰ τοὺς κληρονόμους τῆς εὐγενοῦς ταύτης οἰκογενείας, καθότι ὁ πατὴρ τοῦ ζῶντος κόμητος, εὐρίσκων ἀνοικονόμητον τὴν ἐνδιατήσιν αὐτοῦ ἐν ταῖς μεγίσταις καὶ εὐρεῖαις ἐκείναις αἰθούσαις τοῦ πύργου, ὧν ἡ θέρμανσις ἀπέβαινε σχεδὸν ἀδύνατος, ἀπεφάσισε νὰ κατοικῇ ἐν τῇ νέᾳ οἰκοδομῇ, ἀφίων ἔρημον, ἐν τῷ ἀξιοπρεπεῖ καὶ ἐπιταφίῳ μεγαλείῳ, τὴν πολυτελῆ καὶ μεγαλοπρεπῆ κατοικίαν τῶν προγόνων του.

Γεννηθεὶς τῷ 1812, ὁ Κάρολος Βερνάρδος Ἀμεδαῖος, ὁ τελευταῖος τῆς γενεᾶς, ὑπῆρξεν εἰς τῶν ὥραιότερων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς του. Ἀφειδὸς ὀρφανὸς εἰκοσαέτης καὶ ἀτόχος μιᾶς τῶν σπουδαιότερων κτηματικῶν περιουσιῶν τῆς Γαλλίας, ὁ κόμης ἀντὶ νὰ παραδοθῇ εἰς τὰς εὐχαρεῖς ἡδονὰς τοῦ φυγοπόνου βίου,

εἰσῆλθεν εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τοῦ Ἀγίου Κύρου. Μετὰ τὸ πέραν τῶν σπουδῶν του κατετάχθη ὡς ἀνθυπολοχαγὸς ἐν τινὶ συντάγματι Οὐσσάρων.

Ἦδη ὑπὸ τῆς ἐπαναστάσεως εἶχεν ἀνατραπῇ ὁ οἶκος τῶν Βουρβόνων. Συμπαθὼν πάντοτε ὑπὲρ τῶν Ὀρλεανιδῶν, ὑπῆρξεν ὁ ἐταῖρος καὶ φίλος τοῦ δουκὸς τῆς Ἀδελφείας, οὗτινος συνεμερίζετο τὴν καλλιτεχνικὴν καλαισθησίαν καὶ τὸν πρὸς τὸ ὥραϊον ἔρωτα. Ἰππότης πρώτης τάξεως, ἐγένετο ἅμα εἰς τῶν πρώτων αἰτίων τῶν συστάσεων τῶν ἵπποδρομιῶν, εἰς ἃ πανταχοῦ ἐθριάμβευε καὶ ἐνίκα διὰ τῶν ἵππων του διαγωνιζόμενος μετὰ τῶν περιφημοτέρων Jockeys τῆς Ἀγγλίας. τὸ δὲ ὄνομά του εἶναι γεγραμμένον ματαξὺ τῶν ἱδρυτῶν Jockey-Club.

Ἡ νεότης αὐτοῦ διήλθε ροδίνη, γελόεσσα καὶ ἀνέφελος ἐν φιλαρεσκείαις, ἡδοναῖς καὶ πάσῃ ἐφικτῇ γῆνῃ ἀπολαύσει. Οὐχ ἦττον τοιοῦτον ἄγων βίον δὲν παρημέλησε τοῦ στρατιωτικοῦ του σταδίου.

Ἀναχωρήσας εἰς Ἀφρικὴν μετὰ τοῦ συντάγματός του, διέπρεψεν εἰς διαφόρους μάχας καὶ ἔπεσε βληθεὶς ὑπὸ δύο σφαιρῶν κατὰ τὸν λόφον τῆς ἐν Μουζαῖχ μάχης. Ἐμπλακείς ὑπὸ τὸν ἵππον τοῦ ἐμάχετο κατὰ τῶν Ἀράβων, οὔτινες ἦσαν ἔτοιμοι νὰ κόψωσι τὴν κεφαλὴν του, ὅτε, ὑπολοχαγὸς τις τοῦ συντάγματός του, ἐπέπεσεν αἰφνης κατ' αὐτῶν καὶ ἔσωσε τὸν κόμητα. Ὁ ὑπολοχαγὸς οὗτος, νέος ἐκ Βορδῶ, ἀνευ περιουσίας, ἐκαλεῖτο Ἰωάννης Σεβεράκ.

Ἀποσπᾶσας τὸν κόμητα ἀπὸ τῶν Ἀράβων ἠθέλησε νὰ τὸν σώσῃ καὶ τοῦ θανάτου. Τοῦ στρατοῦ ἐπανελθόντος, ὅπως καταυλισθῇ, περιέθαλψεν αὐτὸν μετὰ θαυμασίας ἀφοσιώσεως. Ἀξιοπρεπῆς καὶ πως σοβαρὸς ὁ ὑπολοχαγὸς Σεβεράκ, ἔκρυπτεν, ὑπὸ αὐστηρὸν ἐξωτερικόν, καρδίαν τρυφερὰν καὶ περιπαθῆ. Ἀφωσιώθη ὅλως εἰς τὸν κόμητα, καὶ δις σώσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἀφιέρωσε τὴν ἰδιαιτέραν ἐκείνην ἀγάπην τὴν προσκολλῶσαν σχεδὸν πάντοτε τὸν παρασχόντα σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν λαβόντα αὐτήν. Προσηνέχθη ἀπέναντι τοῦ Καρόλου Βερνάρδου Ἀμεδαίου ὡς πρεσβύτερος ἀδελφός, ἐπιπλήττων αὐτὸν πρῶτος, ὅτε ἐξετροχιάζετο πως. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡγαπᾶτο ὑπὸ τοῦ κόμητος συμμετέχων πασῶν τῶν ἰδιαιτέρων αὐτοῦ διασκεδάσεων, καίτοι πάντοτε, εἴτε ἐν τραπέζαις ὑπὸ καμπανίτου περιρρεομέναις, εἴτε ἐν τῷ μέσῳ γυμνολευκῶν ὧμων, ἔμενεν ἀπαθὴς καὶ στωϊκός. Ὅτε αἱ ὥραιαι ἐταῖραι, αἵτινες προῆδρευον τῶν φιλαρέσκων ἐκείνων ἐσπερίδων, σκώπτουσαι τὴν στάσιν τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ ἔλεγον τῷ κόμητι:

— Εἶναι λοιπὸν πάντοτε οὕτω παγωμένος ὁ φίλος σου;

Ἐκεῖνος ἀπεκρίνετο:

— Μὴ σὰς μέλλῃ! Ὁ Σεβεράκ διασκεδάζει πολὺ, ἀλλὰ διασκεδάζει ἐνδομύχως.

• Ἐνεκα τῆς ἐνδομύχου ταύτης διασκε-

1. Ἐταιρία συστάσα ἐν Ἀγγλίᾳ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βελτιώσεως τοῦ ἱππικοῦ γένους. Σ. Μ.

δάσεως, ὁ Σεβεράκ τέλος ἐγένετο ἄφαντος. Προβιδασθεὶς εἰς λοχαγόν, ἐπέμνη εἰς Μομπελιέ, ἔνθα συνεζεύχθη καὶ ἤγαγε βίον ἥμερον καὶ φιλόπονον δι' ὃν ἐγεννήθη.

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1848 ἀνατρέψασα τὸ καθεστώς, ἐτάραξε πῶς τὴν ὑπαρξίν τοῦ κόμητος. Ἦτο τότε λοχαγὸς συντάγματός τινος Δραγόνων. Εἶδε ψηφισθεῖσαν τὴν δημοκρατίαν, ἀλλὰ δὲν ἠνείχετο νὰ ὑπηρετήσῃ ὑπ' αὐτὴν ἔνεκα τῶν μοναρχικῶν ἀρχῶν του. Ἡτήσατο νὰ τεθῇ εἰς διαθεσιμότητα, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Αὐστροίαν, ἥς τὰ δάση φημίζονται κατὰλληλα πρὸς θύραν. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς αὐτοκρατορίας ἀπῆρσεν αὐτῷ, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν λαῶν, τῶν πλήρων ἀσφαλείας διὰ τὴν τάξιν προκηρύξεων, τῶν παρακελεύσεων τοῦ φίλου του τότε πρωθυπουργοῦ Μορνύ, ἡλλαξεν ἰδέαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν. Μετ' ὀλίγους μῆνας προσελήφθη εἰς τὸν στρατιωτικὸν οἶκον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἀπέβη εἰς τῶν λαμπροτέρων εὐνοουμένων τοῦ Κεραμεικοῦ.

Ὁ Σεβεράκ, ἐν ἐπαρχίᾳ πάντοτε, προσεπάθει νὰ εὐρύνη τὸ στάδιόν του, διὰ τῆς ἀξίας καὶ τῆς καρτερίας του. Ἡ ἀνατροφή τοῦ μικροῦ Πέτρου, ἐπισιέτους, ἀπησχόλει ὅλας τὰς στιγμάς, ὅς ὁ πατὴρ ἠδύνατο νὰ ὑποκλέπτῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Λοχαγὸς πάντοτε, καίτοι εἰς τῶν μάλλον διαπρεψάντων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, προσεδόκα ἀνυπομόνως τὴν στιγμὴν τοῦ προβιδασμοῦ. Ὁ κόμης, εὐνοηθεὶς, πρὸ δύο ἐτῶν ἦτο ἑλαρχος. Ὁ Σεβεράκ ἤκουσε τὸν προβιδασμὸν τοῦ φίλου του ἄνευ πικρίας. "Οτε συνάδελφοί τινες αὐτοῦ ἔσειον τὴν κεφαλὴν λέγοντες :

— Εἶναι τυχερὸς ὁ Καναλέλ ! ὁ λοχαγὸς ὑπηρεσπίζετο τὸν κόμητα ἐκθύμως.

Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος ὑπῆρξε διὰ τὸν λοχαγὸν ὁ πρῶτος σταθμὸς τοῦ λαμπροῦ σταδίου του. Διορισθεὶς ἑλαρχος κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐκστρατείας συμμετέσχε τῆς ἡρωϊκῆς ἐφόδου ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Ἀλ-λονβίλ εἰς Βαλουκλαβᾶ, ὁπότε ἐδέησε νὰ μεταβῇ καὶ ἄρῃ τὰς ρωσσικὰς πυροβολοστοιχίας, αἵτινες ἐπυροβόλουν τὸ ἀγγλικὸν ἱππικόν, μεθ' ἡρωϊκῆς τόλμης μαχόμενον. Ἐφθασε πρῶτος μὲ τὴν σπάθην εἰς τὴν χεῖρα, πρὸ τῶν χαινόντων τηλεβόλων καὶ ἐπαρσημοφορήθη τὴν αὐτὴν τῆς μάχης ἡμέραν. Ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Κριμαίας μὲ τὸν βαθμὸν ἀντισυνταγματάρχου. Περίεργον πρᾶγμα, ὁ τὸσον γαλήνιος καὶ πρῶτος ἀνὴρ ἐν τῷ ἡρέμῳ βίῳ, ὁ μὴ προσφέρων ποτὲ λέξιν ὑψηλοφρονότερον τοῦ ἄλλου, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πυρὸς καθίστατο φρικαλέος, μετεβάλλετο εἰς λέοντα, ἐδίδεν εἰς τὴν φωνὴν του ἡχοὺς εἰς τρομῶδη τινα συγκίνησιν τοὺς στρατιώτας ἐμβαλλούσας.

Ἀπὸ τῆς Γαλλίας ἐστάλη εἰς τὴν κατὰ τὸ 1859 ἐκστρατείαν τῆς Ἰταλίας, ὅπου ἐν τῇ ἐν Σολφερίῳ μάχῃ ἔλαβε τρεῖς σφαίρας, ἄγων τὸ Α' τάγμα τῶν κυνηγῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἐθεωρήθη ὡς ἀπολωλώς.

Ὁ Καναλέλ, ὅστις εὐρίσκετο εἰς τὸ

στρατηγεῖον μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος, προσέδραμε παραχρημα, μετήνεγκε τὸν φίλον του εἰς Μελοδούνον, ἔνθα ἡ κυρία Σεβεράκ μετ' οὗ πολὺ ἀφίκετο.

Μετ' ἀκαμάτου ἀφοσιώσεως περιθαλπόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του, ὁ τραυματίας, ὃν οἱ ἱατροὶ εἶχον ἀπελπίζει, ἀνέκτησε τὴν ζωὴν, καὶ προυβιδάσθη εἰς στρατηγόν, ὅπερ ἔτι μάλλον ἐπέσπευσε τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ.

Ὁ Σεβεράκ ὑπερέβη ἤδη τὸν κόμητα κατὰ τὸν βαθμὸν. Ἀλλὰ διὰ τίνων ἀγῶνων καὶ κινδύνων !

Τοῦ χρόνου προϊόντος ἀπέβη εἰς τῶν σπουδαιότερων ἀξιωματικῶν, ἀπέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ στρατιώτου, καὶ ἐφημίσθη ὡς πολυπειρότατος περὶ τὴν τακτικὴν τοῦ στρατοῦ.

Ὁ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του στρατὸς τυφλῶς εἶπετο αὐτῷ εἰς τὰ παρατολμότερα σχέδιά του.

Ἐν Μεξικῷ ἐστέφθη ὑπὸ δόξης.

Ἐξετέλεσεν ἀπὸ Saint-Louis de Potosi μέχρι Βερακρούζης λαμπρὰν ὑποχώρησιν, μὴ ἀφίνων εἰς τὸν ἐχθρὸν οὔτε ἐν πυροβόλον, οὔτε ἕνα ἄνδρα.

Τῷ 1867 ὁ στρατηγὸς Σεβεράκ ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν. Τῷ 1870 ἀνεχώρησε μετὰ τῶν πρώτων μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ρήνου, οὐτινος διώκει ἐν σῶμα. Ἐμεινεν ὅμως ἄδρανῆς εἰς τὰς πρώτας τῆς τύχης ἐναντιοδρομίας. Τῇ 14 Αὐγούστου προσβλήθη ὑπὸ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς τοῦ πρίγκιπος Φριδερίκου Καρόλου εἰς Βορνύ, ὁ γενναῖος οὗτος στρατιώτης ἠσθάνθη πρὸς στιγμὴν μεγίστην χαρὰν ἐγένετο κύριος τῆς μάχης. Οἱ Γερμανοὶ περὶ τὴν τετάρτην τῆς ἐσπέρας ἠναγκάσθησαν νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν. Ἐπειδὴ ὁ μὴ οὗτος ἦν ἐμπρὸς πάντοτε, ὅπως συντελέσῃ νὰ προχωρήσῃ τὸ πυροβολικόν του, ὅπερ ἐκάλυπτε τὸν ἐχθρὸν διὰ βροχῆς μυδραλίων, οἱ Γερμανοὶ ἐποίησαν ἐπιθετικὴν στροφὴν ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Βορνύ. Ἀπεψήθησαν μὲν, ἀλλ' ἡ ἡττα αὐτῶν ἐξεδικήθη σπουδαίως, διότι ὁ οὐζιον ἐκραγέν, ἐπληξε θανασίμως τὸν στρατηγὸν Σεβεράκ. Ἐπесе, καὶ οἱ σκοτισθέντες ὀφθαλμοὶ του εἶδον τὰ γερμανικὰ στρατεύματα ὀπισθοχωροῦντα ὡς μέλαινα μυρμηκία. Ἐκπνέων ἀνεμνήσθη τῆς πιστῆς καὶ τρυφερᾶς συζύγου καὶ τοῦ ὄνπερ κατέλειπεν ὀπισθεν αὐτοῦ υἱοῦ καὶ ἐτόν-θόρουσε :

— Τάλαινα γύναι ! . . . προσφιλὲς τέκνον. . .

Εἶτα στραφεὶς πρὸς τοὺς περὶ αὐτόν :

— Εἶπατε τῷ αὐτοκράτορι ὅτι πρέπει νὰ συγκεντρώσῃ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ. Μόνον ἐν τούτῳ ἔγκειται ἡ κατὰ τῶν πολέμων ἐπιτυχία ! . . .

Εἶπε καὶ ἐξέπνευσεν.

Ἐθλίβη λίαν ὁ Καναλέλ μαθὼν τὸν θάνατόν του. Παρασυρθεὶς εἰς τὴν δίνην τῶν ἀλληλοδιαδόχων συμβάντων, σπουδαιότερων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καθισταμένων, βλέπων προφανῶς ὅτι ἔβαινον εἰς τὸν ὄλεθρον, ἐζήλωσε τὸ ἐνδοξον τέ-

λος τοῦ στρατηγοῦ. Συλληφθεὶς ἐν τῇ μυάγρα τοῦ Σεδάν, δὲν κατέλιπε τὸν ἡτῆντα δεσπότην του καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ εἰς Wilhelms-hoche.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ὁ Πέτρος Σεβεράκ παρεσκευάζετο νὰ ἐκδικήσῃ τὸν ἥρωα τοῦ Βορνύ.

Μόλις εἶχεν ἐξέλθει τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς.

Ἦτο εὐεidéστατος νεανίας μελάγχρους ὡς ἡ μήτηρ του, ἥτις εἶχεν ἕνα τῶν ὠραιότερων γυναικείων τύπων τῆς μεσημβρίας, μὲ φλογώδεις ὀφθαλμούς, ζωηρὸς καὶ κομψὸς ὡς ὁ πατὴρ του. Ἐκ τῆς μὲν ἐκέκτητο τὴν πράξιν ἐκείνην καὶ θελκτικὴν χάριν, εἶδος τι κρεολικῆς ἀπαθείας πλήρους γοήτρου, ἐκ τοῦ ἄλλου, τὴν εὐστάθειαν καὶ ψυχραιμίαν. Ἡ συναναστροφή του ἦτο ἐπιζήτητος παρὰ πάντων, ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ πατρός, ἔμελλε νὰ ἐπενέγκῃ μεταβολὴν εἰς τὸν βίον αὐτοῦ. Ἐξῆσε μέχρι τότε ἀμέριμνος καὶ κοῦφος, ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ λογικοῦ, ἵνα συμβουλευσῇ καὶ καθοδηγῇ αὐτόν. Αἰφνης εὐρέθη μόνος καὶ ἄνευ ὁδηγοῦ, ἔχων δὲ νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ παρηγορῇ δυστυχῆ γυναῖκα, ἣν ἡ ἀπώλεια προσφιλεστάτου συζύγου ἔτρωσε μυχίως.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχετο ἐν τῷ κόσμῳ, ὁ Πέτρος, ἀντὶ νὰ προστατευθῇ ὑπ' ἄλλου εὐρέθη προστατῆς.

Καὶ ἐξεπλήρωσε θρησκευτικώτατα τὰ καθήκοντα ταῦτα. Οὐδέποτε τρυφερὰ καὶ ἀφοσιωμένη κόρη ἐφάνη τὸσφ προσεκτικὴ καὶ φιλόφρων, ὅσφ ὑπῆρξεν ὁ νεανίας οὗτος πρὸς τὴν μητέρα του. Ἐπανελθὼν εἰς Παρισίους, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς πολιορκίας, μετὰ τοῦ σώματος τοῦ Blanchard εἰς ὃ ἀνῆκε, διένειμε τὸν χρόνον μετὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς χήρας. "Οτε ἐλάμβανέ πῶς μιᾶς ὥρας ἄδειαν διειτθῇ αὐτὴν τρέχων παρὰ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἥς διεσκέδαζε τὰς μελαγχολίας τοῦ παρόντος ὁμιλῶν περὶ τοῦ μέλλοντος.

Βεβαίως θὰ νυμφευθῇ, καὶ ἡ μήτηρ θὰ βλέπῃ ἐαυτὴν εἰς τοὺς ἐγγόνους τῆς. Ὅποιαν χαρὰν θὰ αἰσθάνηται περὶ τὰς χεῖρας τῆς εἰς τὴν λεπτὴν κόμην τῶν ξανθῶν κεφαλῶν των ! Ἡ φρικαλέα ὀπή, ἣν ὁ θάνατος εἶχεν ἀνοίξει αὐτῇ οὕτω θὰ ἐμφραχθῇ. Καὶ θὰ ἄγῃ βίον γαλήνιον καὶ πρῶτον, μετὰ μακρὸν εὐδαίμονα τοιοῦτον.

Ἡ κυρία Σεβεράκ ἐμειδία πῶς, καὶ ἡγωνίζετο νὰ φαίνεται ὅτι πιστεύει εἰς τὴν πραγματῶσιν τοῦ ὄνειρου τούτου. Εἶτα διεδέχετο σιγὴν, ὁ υἱὸς καὶ ἡ μήτηρ παρεδίδοντο εἰς τὰς σκέψεις των. Ἡ εἰκὼν τοῦ προσφιλοῦς πατρός ἐνεφανίζετο αὐτοῖς. Ἡρωτῶντο θλιβερώς, ἂν ἦτο δυνατόν ποτε νὰ χωρισθῶσιν ἀπ' αὐτοῦ.

Περὶ αὐτοῦς, αὐτοὺς ἐπλήρου τὸ πᾶν, ἡ εἰκὼν του ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ τοίχου, τὸ ἀνάκλιντρον, ἐφ' οὗ πρό τινων ἐβδομάδων ἐκάθητο, ἦτο ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειντο τὰ λίαν οἰκτεῖα αὐτῷ ἀντικείμενα, φαινόμενα ὡς ἀναμένοντα τὴν ἐμφάνισίν του.

Βαθμηδὸν κατελαμβάνοντο ὑπὸ φρενα-

πάτης, ἐνόμιζον ὅτι ἤκουον τὰ βήματα του ἀντηχοῦντα, ἡ θύρα ἔμελλε ν' ἀνοίξη, ἰδοὺ αὐτός, ἔμελλε νὰ ὁμιλήσῃ. Ἀλλ' αἰφνης ἐπανήρχοντο εἰς τὴν πραγματικότητά, οἱ ὀφθαλμοὶ των συνηντῶντο δακρυόεντες, δὲν ὠμίλουν, διότι ἡσθάνοντο ὅτι εἰς λόγος θὰ συντελέσῃ νὰ ἐκραγῶσιν εἰς ὀλολυγμούς.

Καὶ ἐν τῇ σκότει τῶν χειμερινῶν ἐκείνων ἡμερῶν ἔμενον ἀκίνητοι, ἀκούοντες μετὰ φρίκης τὰς ὑποκώφους μυδροβολήσεις, αἵτινες ἀνεμίμνησκον αὐτοῖς τὴν παρουσίαν τοῦ ἐχθροῦ ἐκείνου, ὅστις ἀφείλεν ἀπ' αὐτῶν τὸ πεφιλημένον ὄν, ὅπερ ἐθρήνουν.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς πολιορκίας, ὁ Πέτρος, ἀγωνιζόμενος ν' ἀποτρέψῃ τὴν σκέψιν τῆς μητρὸς ἐκ τῆς ἀθεραπεύτου ἀναμνήσεως, ἐξήγει αὐτὴν τὰ ἀρξάμενα ἀμυντικὰ ἔργα ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Παρισίων καὶ τῇ ἐνεπιστεύετο τὰς ἐλπίδας του.

[Ἔπεται συνέχεια].

Ι. Π. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΤΗ

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

[Συνέχεια]

Ὁ ἱερεὺς, λαβὼν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ παιδίον, ἐπανήλθε πρὸς τὸν δοῦκα, καὶ, παρακαλέσας αὐτόν νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ φῶς, ὅπερ εἰσῆρχετο διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου, τῷ ἀπέβηκεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ βρέφος.

Ὁ δούξ, παρατηρήσας τὰ κειμήλια καὶ ἀναγνωρίσας ἀμέσως ὅτι ἦσαν αὐτὰ ἐκεῖνα, ἅτινα εἶχε προσφέρει τῇ Κορνηλίᾳ, ἐγένετο ἔξαλλος· ἀσκαρδαμυκτὶ δὲ θεωρῶν τὸ παιδίον τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰκόνα.

Ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ ἐκπλήξει ἠρώτησε τὸν ἱερέα τίνας ἦτο τὸ παιδίον ἐκεῖνο, ὅπερ, ὡς ἐκ τῶν κοσμημάτων ἅτινα ἔφερεν, ἐφαίνετο ὅτι ἦτο πρίγκηπός τις.

— Ἀγνοῶ, ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, εἰς νέος εὐπατρίδης ἐκ Βολωνίας μοι τὸ ἔφερεν ἐδῶ, καὶ μετὰ παρῆλθε νὰ φροντίσω δι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀναθρέψω. «Εἶνε», μοι εἶπεν, «αὐτὸς πατὴρ ὑψηλῆς τάξεως καὶ μητρὸς εὐγενεῶς καὶ ὠραίας». Ὁ νέος ἔφερεν ἐπίσης καὶ τὴν τροφόν, τὴν ὁποίαν ἠρώτησα ἐὰν γνωρίζῃ τι περὶ τῶν γονέων τοῦ παιδίου, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε. Ἐὰν ἡ μήτηρ εἶνε ὅσον καὶ ἡ τροφὸς ὠραία, μὰ τὴν ἀλήθειαν, θὰ εἶνε ἡ ἐξαισιωτέρα καλλονὴ τῆς Ἰταλίας.

— Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τὴν ἴδω; ἠρώτησεν ὁ δούξ.

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς. Ἐλθετε, ἐξοχώτατε, καὶ ἂν σὰς ἐκπλήσῃ ἡ καλλονὴ τοῦ βρέφους αὐτοῦ, ὡς παρατηρῶ, εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ καλλονὴ τῆς τροφῆς του θὰ σὰς προξενήσῃ μεγάλην ἐντύπωσιν.

Ὁ ἱερεὺς ἠθέλησε ν' ἀναλάβῃ ἀπὸ τοῦ δουκὸς τὸ βρέφος, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκράτει θλίβων καὶ κατασπαζόμενος αὐτὸ ἰσχυρῶς εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Ὁ ἱερεὺς προηγήθη καὶ εἶπε τῇ Κορνηλίᾳ νὰ παρουσιασθῇ ἀφόβως πρὸς τὸν δοῦκα.

Ἐκείνη ὑπήκουσεν· ἡ συγκίνησις δὲ ἡ διαχυθεῖσα ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἐχρώματίσεν αὐτὸ τοσοῦτον τρυφερῶς καὶ γλυκῶς ὥστε κατέστη ἐξαισιῶς ὠραία.

Ὁ δούξ ἰδὼν αὐτὴν ἔμεινεν ὡς ἀπολιθωθείς, ἐνῶ ἐκείνη ἐγονυπέτει ὅπως ἀσπασθῇ τοὺς πόδας του.

Ἐξαλλος ὁ δούξ, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ἔτεινε παραφῶως τὸ βρέφος τῷ ἱερεῖ, ἀποτόμως δὲ καὶ ἐσπενυσμένως ἐξῆλθε τοῦ δωματίου· τοῦτο παρατηρήσας ἡ Κορνηλία, λέγει τῷ ἱερεῖ:

— Ἀλλοίμονον! καλέ μου πάτερ, μήπως ὁ δούξ ἐφοβήθη ἐκ τῆς θεάς μου; μήπως με μισεῖ; μήπως τῷ φαίνομαι ἄσχημος; Ἐλησμόνησε λοιπὸν τὰς πρὸς ἐμὲ ὑποχρεώσεις του, καὶ οὔτε λέξιν δὲν μοι εἶπε. Τὸ τέκνον του τὸν ἐβάρυνε καὶ τὸ ἀφῆκε ἀπὸ τῶν χειρῶν του;

Εἰς ταῦτα ὁ ἱερεὺς οὐδὲν ἀπήντησεν, ἐκπληκτος καὶ αὐτὸς ὡς ἐκ τῆς φυγῆς τοῦ δουκὸς, διότι ἡ διὰ τοῦ τρόπου ἐκείνου ἐξοδὸς του ἦτο φυγὴ βεβαία.

Ἐν τούτοις ὁ δούξ ἐξῆλθεν ἵνα καλέσῃ τὸν Φάβιον.

— Τρέξε, Φάβιε, τῷ εἶπε, τρέξε ταχέως εἰς Βολωνίαν καὶ εἰπὲ εἰς τὸν Λορέντιον Βεντιβόλλη, νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ἐδῶ μετὰ τῶν δύο Ἰσπανῶν νὰ ἐπιστρέψῃς ἀμέσως, ἀλλ' ὄχι μόνος, τρέξε!

Αὐτοστιγμὴ ὁ Φάβιος ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ ὑψηλοῦ του κυρίου. Ὁ δούξ ἐπέστρεψεν ἀμέσως ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐκ τῶν ὠραίων ὀφθαλμῶν τῆς Κορνηλίας ἐχύνοντο ἄφθονα δάκρυα. Ἐλαβεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ἀναμιγνύοντες τὰ δάκρυά των, οἶονε λουόμενοι ἐν τοῖς νάμασι τῆς ἐξαγνίσεως, ἔμειναν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἄφωνοι, ἀδυνατοῦντες ἐκ τῶν λυγμῶν νὰ ἀθρῶσιν λέξιν, καὶ ν' ἀποσπάσῃ τὰ χεῖλη των. Καὶ ἐν σιγῇ ἀσπάσῃ τὰ χεῖλη των. Καὶ ἐν σιγῇ ἀσπάσῃ καὶ ἐρωτύλῃ οἱ τρυφεροὶ ἐρασταί, οἱ ἀληθεῖς σύζυγοι, ἀπῆλθον ἡδυπαθῶς τῆς ἀμοιβαίας εὐτυχίας των.

Ἡ τροφὸς τοῦ βρέφους καὶ ἡ θαλαμηπόλος, ἥτις ἐκ τῆς θύρας παρετήρει τὰ συμβαίνοντα, ἐκρότουν ἐκ χαρᾶς τὰς χειρας, ἡσπάζοντο ἀλλήλας καὶ ἔτρεχον ὡς παράφρονες.

Ὁ ἱερεὺς κατεφίλει τὸ νεογνὸν καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ὑψόγει τὴν εἰκόνα ἐκείνην τῆς εὐτυχίας.

Ἡ εἰσοδος τέλος τῆς ὑπηρετρίας, ἥτις ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἐτοιμον, ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν τρυφερὰν σκηνὴν τῶν περιπτύξεων καὶ τῶν δακρύων.

Ὁ δούξ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως τὸ βρέφος, καὶ ἐκράτει αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἐφ' ὅσον διήρκει τὸ γεῦμα, καθ' ὃ ἡ Κορνηλία διηγήθη πάντα τὰ συμβαίνοντα αὐτῆς, καὶ ὅτι κατέφυγεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ, ἐπὶ τῇ συμβουλῇ τῆς

θαλαμηπόλου τῶν δύο εὐγενῶν Ἰσπανῶν, οἵτινες τὴν ὑπηρετήσαν, διετήρησαν καὶ ὑπερήσπισαν μετὰ πάσης δυνατῆς ἐνδελεχειας καὶ σεβασμοῦ ἄκρου.

Ὁ δούξ διηγήθη καὶ οὗτος ὅ,τι εἶχε πράξει μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης.

Αἱ δύο θεράπαιναι παρίσταντο, λαβοῦσαι παρὰ τοῦ δουκὸς μεγίστας ὑποσχέσεις.

Ἡ χαρὰ τέλος ἦτο γενικὴ διὰ τὴν εὐτυχίαν ταύτην λύσιν, καὶ εἰς ἐπίμετρον δὲν ἀνέμενον πλέον ἢ τὴν ἀφίξιν τοῦ Λορεντίου μετὰ τῶν Ζουάν καὶ δὸν Ἀντωνίου, οἵτινες ἐφθασαν μετὰ δύο ἡμέρας σπεύδοντες νὰ γνωρίσωσιν ἐὰν ὁ δούξ ἐμαθῇ τι περὶ τῆς Κορνηλίας· διότι ὁ Φάβιος, ὅστις μετέβη πρὸς αὐτούς, δὲν ἠδυνήθη νὰ τοὺς εἴπῃ, ὡς ἀγνοῶν τοῦτο, ὅτι ἡ Κορνηλία ἀνευρέθη.

Ὁ δούξ ἐξῆλθε πρὸς ὑπάντησιν αὐτῶν, ἐν αἰθούσῃ παρακειμένη τῷ δωματίῳ, ἐν ᾧ εὐρίσκετο ἡ Κορνηλία, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἐνδείξεως εὐθυμίας. Εἶτα προσεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσιν, ἐκάθισε δὲ καὶ οὗτος ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἀπευθυνόμενος τῷ Λορεντίῳ εἶπε:

— Γνωρίζετε, κύριε Λορέντιε Βεντιβόλλη, ὅτι οὐδέποτε κατεχράσθην τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς ἀδελφῆς σας. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ συνείδησίς μου ἔστωσαν μάρτυρες. Γνωρίζετε ἐπίσης μεθ' ὁποίας προθυμίας τὴν ἀνεζήτησα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ τὴν εὕρω καὶ τῇ προσφέρω τὴν χεῖρά μου, ὡς ὑπεσχέθην. Ἡ ἀδελφῆς σας ὅμως δὲν ἀνευρέθη μέχρι τοῦδε, ὁ δὲ λόγος μου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τηρηταί αἰωνίως. Εἶμαι νέος, ὥστε δὲν πρέπει νὰ στερῶμαι τῶν ἀπολαύσεων, αἵτινες ἀνὰ πᾶν βῆμα μοι παρουσιάζονται. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάθους, μετὰ τοῦ ὁποίου ὑπεσχέθην εἰς τὴν Κορνηλίαν νὰ τὴν νυμφευθῶ, ὑπεσχέθην, προηγουμένως, νὰ συζευχθῶ χωρὶς τινὰ ἐντοπίαν. Ἐσκεπτόμην νὰ τὴν ἀπατήσω, νὰ τὴν ἐγκαταλείψω καὶ νὰ προσέλθω εἰς τὰ θέληγτρα τῆς Κορνηλίας, καίτοι, παρὰ τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς μου, τοῦτο δὲν εἶνε μικρὰ ἀπόδειξις ἔρωτος. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ νυμφευθῶ γυναῖκα ἐξαφανισθεῖσαν, δὲν εἶνε δὲ ὀρθὸν νὰ ζητῶ τὴν φεύγουσάν με γυναῖκα, διότι θὰ ἀνεύρω μῖσος ἀντὶ ἔρωτος, εἶπατε κύριε Λορέντιε, ὁποῖαν ἱκανοποίησιν νομίζετε δικαίαν διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀνυπόστατον περιφρόνησίν μου, ἂν καὶ οὐδέποτε ἐσκόπων νὰ σας προσβάλω. Ἐπιθυμῶ ἐπομένως νὰ μοι παραχωρήσητε τὴν ἄδειαν νὰ τηρήσω τὸν λόγον μου καὶ νὰ νυμφευθῶ τὴν χωρικήν, ἡ ὁποία μάλιστα εὐρίσκεται ἐδῶ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτήν.

[Ἔπεται τὸ τέλος].

Ε'

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Δεσποινίδας Κρυσταλλίαν Χρυσοβέργη καὶ Μόσχαν Γουλανδρῇ. Συνδρομαὶ ὑμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐνεγράφητε ἀπὸ 1ης 76ρίου. — κ. x. Κωστὴν Παπαδόπουλον καὶ Νικ. Βεγκιάρην. Συνδρομαὶ ὑμῶν ἐλήφθησαν. — κ. Δημήτριον Καπογιάννην Βραΐλαν. Εὐαρεστήθητε νὰ ἀποστείλῃτε ἡμῖν τὸ ἀντίμιμον 23 φύλλων, ἅτινα ἐλάβετε, διότι ἡ συνδρομὴ ὑμῶν ἔληθεν εἰς τὸν ἀριθ. 479.